

Bojhistoria

(Alla inblandade är naturligtvis medlemmar i PSDK. Fem st F 21:are finns också med, några ofta och några bara ibland, kanske inte ens nämnda. Namnen är förändrade pga datalagen. Malskiva frågar många, det är en stålskiva kanske 3-4 cm tjock och 1,4 – 1,8 m i diameter, visserligen med ett stort hål i mitten men ändå massor tung).

BOJ-BOJ 1986

En historia om hur man blåser flygare.

Eventuella likheter med verkliga händelser och personer är ingen tillfällighet.

"Rostfria Lindqvists" boj.

Lindqvist hade en boj liggande på Norra Stadsfjärden i Piteå. Det var inte vilken boj som helst - nej, det var en boj gjord i rostfri, syrafast plåt, förankrad med en rostfri malskiva - allt hämtat därifrån nästan allt rostfritt i Piteå härstammar. Det var en boj i flertusen kronorsklassen på den öppna marknaden, och den hade legat och guppat i många år på Norra Stadsfjärden utan att den på något sätt tappat sin ursprungliga glans och kvalitet.

Men Lindqvist hade inte stor användning av sin boj, utan den låg där och gupade till ingens nytta. Lindqvist föredrog istället att ha sin släpplösa gratis instucken bland Strömnäshamnens hårt belastade båtplatsförhyrare. Lindqvist hade med andra ord ordnat saken på ett för sig utmärkt sätt i bredd med AMI.

Så småningom föddes tanken hos Lindqvist att han kanske skulle hämta in sin boj. För att bespara sig jobbet med den tunga malskivan, som vid det här laget sökt sig ned i Norra Stadsfjärdens nedre sediment, erbjöd han skivan åt Helmersson, som tacksamt accepterade. Lindqvist räknade nämligen med att det var mindre arbetsamt att hämta en ny malskiva där sådana finnes och Helmersson såg erbjudandet som ett utmärkt tillfälle till omfördelning av resurser ut till sin stuga på Mannön.

Så förflöt några år av planering från Helmerssons sida, medan malskivan fortsatte sin färd ned mot jordens medelpunkt. Lindqvist å sin sida kom, med en kronofogdes envishet, ständigt med nya påminnelser om att "Nu får Du för h-te hämta in bojen!"

Men Helmersson visade inga tecken på att hörsamma anbudsgivarens uppmaning, vilket gjorde att Lindqvist så småningom resignerade. Han betraktade anbudet som förfallet och överlät bärgningsföretaget på Lundmark, som vid tillfället dock inte hade sjösatt sitt fartyg DOGGEN, men Lundmark accepterade dock omgående.

Bärgningen

Lundmark, som är en rapp man, som sällan skjuter på morgondagen vad som skulle ha gjorts igår, tog sig raskt an företaget genom att "inhyra" en underentreprenör, Oscarsson med sin SCHINAR.

Oscarsson, som sällan försitter en chans att i praktisk handling bevisa förträffligheten av sin skapelse, kopplade en afton i början av juli 1986 fast bojen och började bogseringen. Bojen följde med och malskivan gjorde en hisnande färd upp genom de gångna årens avlagringar och släppte, förmodligen med ett ljudligt

"PLOPP" från fjärdens botten, varefter den lydigt följde med mot den yttre piren på Strömnäshamnen, där den lades av vid pass 1600.

Bärgningsföretaget gick ut på att Lundmark därefter skulle koppla fast bojen i en draglina och med bilkraft förpassa boj, förankringskätting och malskiva upp på land. Således ett mycket rationellt projekt.

För att förvissa sig om att allt gick efter planerna, åkte Lundmark ned till Strömnäshamnen, och kunde då kl. 16.30 konstatera att bojen fanns på anvisad plats. Nu återstod bara uppdragningen, vilket skulle ske senare under kvällen.

Ubåtsspaning

Ungefär samtidigt när detta passerade, befann sig flygvapnets sjöburna specialkommando på spaning(?) efter främmande föremål i Piteå södra skärgård. Detta har med säkerhet kunnat dokumenterats genom de loggboksanteckningar som fördes av befälhavaren på P201 AMI, bojägaren Lindqvist.

Lindqvist har vid förhör uppgett att han under eftermiddagens lopp mött ett grått s.k. plåtschabrak, bl.a. med flygsjöofficerarna Helmersson och Viklund på kommandobryggan. De båda fartygen hade mötts på ett avstånd av "armbågs lucka", enligt nämnde Lindqvist, vars uppgifter vanligtvis dock får ses med en nypa salt i ögonen. M/b AMI hade i vederbörlig ordning signalerat en hälsning, vilken dock icke besvarats av plåtschabraket. Bojägare Lindqvists uppfattning var att ubåtspaningsfartygets besättning icke uppmärksammat att något annat fartyg överhuvudtaget befann sig i farvattnet, d.v.s. Bondöfjärden.

Några loggboksanteckningar från plåtschabraket har inte kunnat vederlägga detta antagande, då dessa är hemligstämplade p.g.a. militär sekretess. Besättningen har inte heller velat uppge om "trolig farkost" förekommit. Av vad som läckt ut genom "i allmänhet välunderrättad källa" har dock plåtschabrakets besättning troligen varit sysselsatt med annan spaning. Närheten till Piteå Havsbad och dess naturistbad styrker ett sådant antagande.

Enligt bojägare Lindqvist, försvann plåtschabraket i en energislukande vattenkaskad mot den norra skärgården och med en stor bit av Bondöfjärden i släptåg.

Mystiken tätnar

Nyblivne malskiveägaren Lundmark, som är vän av god planering, åkte ånyo ned till Strömnäshamnen vid 18.30-tiden för att mäta upp behovet av bogserlina, undersöka framkomstmöjligheterna med bil och förutsättningar för anbringande av bogserlina i bojen, d.v.s. den sista finslipningen före det "stora lyftet". Bojen guppade stillsamt på dyningarna av förbipasserande motorbåtar och allt verkade i sin ordning. Efter en sista kontroll åkte Lundmark hem för att hämta erforderlig utrustning.

Nu hände någonting alldeles otroligt!

När Lundmark återkom vid pass 19.30 - konstaterade densamme med synnerligen stor förvåning - att bojen inte längre fanns på plats!!!!!!!!!!!!!! Borta! Puts weck!

Efter en stunds ögongnuggning och funderande, kom Lundmark till slutsatsen att bojen måste ha skadats vid lossryckningen och bogseringen, och antagligen sjunkit. Ett dykaruppdrag i egen tjänst, alltså!

Men det konstiga var att bojen flutit högt mellan 16.30 och 18.30 för att därefter plötsligt sjunka. Det var någonting som inte stämde!

Militär operation befaras

Lundmark konsulterade under kvällen bojägare Lindqvist, som efter en stunds funderande och relaterande av sina observationer från Bondöfjärden, lanserade teorin att flygmarinkommando Helmersson & Co, efter år av tvehågsenhet, plötsligt hämtat bojen mellan kl. 18.30 och 19.30.

Bojägare Lindqvist fick sina farhågor bekräftade genom ett telefonsamtal med nämnde Helmersson senare under kvällen. Helmersson bekräftade att han avhämtat "rubbet" och att boj, kätting och malskiva nu fanns utlagt vid Mannön.

LUNDMARK OCH HELMERSSON HADE SÅLUNDA - OVETANDE OM VARANDRA - VAR OCH EN I SKIFT - JOBBAT MED BÄRGNING AV SAMMA BOJ!

Helmersson: "Vi höll inte på att hitta bojen, för den låg inte på den plats Du angett, utan den hade tydligen draggat in mot Strömnäshamnen! Och vi slet som djur för att få upp den i båten, som vi kört upp mot piren!"

Lundmark hade nu blivit av med vad han uppfattat som "sin" malskiva och Lindqvist hade på känn att han inte längre kunde betraktas som bojägare. Förlusten för Lundmark var någorlunda överkomlig, eftersom han istället erbjöds en annan malskiva och Lindqvist betraktade förlusten som överkomlig, eftersom han hade på känn att mer rostfritt material fanns tillgängligt. Och en annan fixare i branschen, Stursson påstod sig kunna ordna såväl material som svetsning - allt i svart.

Det som dock var oreparabelt och som gnagde i Lundmark och Lindqvist, var att Helmersson & Co på detta sätt ryckt bytet ur herrarnas näbb! Det var en nesa som var svår att svälja.

Så passerade ett par veckor och resignationens tunga slöja började lägga sig över saken.

Straffkommandoraiden mot Mannön

Omkring den 20 juli befann sig Oscarsson, Lindqvist och Lundmark med sina respektive hälfter på båtklubbens grillfest på Svinöra.

När krafterna hos publiken började avta och det var dags att avsegla mot en lugnare natthamn, alltså Moses, samlades man ombord på trupptransportfartyget SCHINAR. Många hjärnor var nu trötta, medan andra arbetade för högtryck. De senare var befriade från hämmande cellers påverkan och somliga hade uppnått stadiet då man betraktade "allt som möjligt".

I detta stadium föds många önskningar och djärva idéer - de flesta värda att pröva i praktiken - även om eftertankens kranka blekhet ibland talar ett annat språk. En önskan, som alltid legat latent vid sidan om diverse obskyra, var att få spela Helmersson ett verkligt "practical joke".

När Lundmark vid pass 02.00 kastade loss förtöjningen och utropade: "Nu åker vi till Mannön och hämtar bojen!" instämde alla, såväl de uppspelta djärva, som de oinitierade sömniga. De senare utan att egentligen veta vad man instämde i.

SCHINAR, vars skeppare gärna ställer upp på bogseringsuppdrag, såg sig nu plötsligt i centrum för en kommandoraid, som var någonting utöver det vanliga, någonting för mer och mer meningsfyllt än vad han upplevt under sin militära bana såväl i Konungens som i FN:s tjänst.

Under färden upp mot Mannön finslipades planen. Det hela skulle genomföras SNABBT, OMÄRKLIGT och HÄNSYNSLÖST! Helmersson & Co skulle näpsas!

Över stock och sten

Stämningen ombord var hög, för att inte säga upphetsad. Man gladdes över den förvånade uppsyn som man antog skulle prägla Helmerssons anlete när han upptäckte, eller snarare inte upptäckte sin boj.

I den vackra sommarnatten fortsatte färden förbi Baggen, medan skepparen med stor inlevelse demonstrerade alla finesser ombord för en intresserad besättning, från snickerierna från Himalajas höjder till den utsökta maskininstallationen och manöverpanelen, vars lysdioder inte stod stjärnhimlen långt efter ifråga om antal lyspunkter.

När fartyget närmade sig Trundöns syddude, påpekade utkiken Lundmark, som stod på babordssidan att kursen låg väl nära de förrådiska rev, som sticker ut en bra bit. Skepparen, som dock betraktade sitt fartyg ungefär som skepparen på TITANIC, d.v.s. osänkbart, tog mindre notis om den uppmärksamme utkikens påpekande, vilket gjorde att utkiken plötsligt stod med vattnet upp till knäna i sin utsökta sommarsvid. Skepparen, som utåt verkade alldeles oberörd, kommenterade lugnt: "Det är värst för grundet", varefter han ökade på några hundra varv med påföljd att SCHINAR kravlade sig över och åter gick flott. Ja, dessa fantastiska stålåtsskeppare i sina flytande stridsvagnar!

Detta var dock i viss mån ett avbräck i kommandoraiden, då man befarade att det brak som uppstod när en meter av grundet utraderades, måste ha uppmärksamats av vår kustbevakning. Dessutom kanske man skulle kunna dra vissa slutsatser av den "snitsling" som man åstadkom i form av avskrapad bottenfärg, en snitsling som kanske skulle leda tillbaks till Moses. Men kapten Oscarsson, med stor militär erfarenhet, höll för troligt att flygmarinen nog först skulle dra slutsatsen att den avskrapade bottenfärgen hade sin ursprung från en sovjetisk ubåt. Den var ju röd till färgen!

Så småningom, några koppar kaffe senare, närmade man sig Mannön. Inga mötande båtar och ingen verksamhet i eller kring Helmerssons stuga.

Smygande, hur nu detta kan ske en stilla, ljus sommarnatt, spanade man in mot den Helmerssonska befästningen. Och där, bara ytterligare en grundstötning bort, låg BOJEN! Denna gång inte så häftig, grundstötningen alltså. Helmersson, som är en gammal räv, hade med stor uträkning placerat "sin" boj bakom ett grund som inte stod utmärkt på sjöfartsverket inte så utmärkta kort.

SCHINAR lade sig med aktern mot bojen, ungefär som en hund i färd med att uträtta sina behov, och den utmärkta däckspersonalen kopplade med raska tag de för ändamålet särskilt iordningställda linorna, vilka fastgjordes i SCHINARs kraftiga akterpollare.

Full fart framåt - ett ryck - och boj och malskiva följde med hur lätt som helst. Malskivan formligen surfade efter bojen och fartygets fart var knappt reducerad av påhänget.

Man lade sig nu på kontrakurs, tillbaks mot Svinöra och Moses. Att man bogserade någonting, var knappt märkbart, men den uppmärksamme kanske kunde upptäcka att "någonting" förföljde SCHINAR, tätt under vattenytan.

Stämningen ombord hade nu stigit ytterligare några grader. Man formligen kreverade i skratt över de miner som man antog att Helmersson & Co skulle uppvisa och hur mycket man skulle dyka och spana efter "sin" förlorade boj.

Lindqvist gladde sig naturligtvis över att ha återvunnit sin boj och därmed titeln "bojägare" och Lundmark över sin oförstörbara bojförankring, den rostfria malskivan. Men Lindqvists glädje grumlades något över farhågorna över att han i fortsättningen inte skulle kunna använda bojen annat än i lönnedom, då avslöjandet annars skulle bli uppenbart. Men alla var överens om att "DETTA SKULLE BLI DEN STORA HEMLISEN". Nu gällde det att knyta till säcken ordentligt.

Återfärden till Moses gick utan komplikationer och väl hemkommen, ungefär vid halvfemtiden på morgonen, lades bojen av utanför Lundmarks stuga och man kojade, belåtna över en trevlig festkväll och ett väl utfört arbete, som återfört saker och ting till sitt rätta läge.

Raiden avslutades nästa dag med att bojen ersattes med en annan boj, även den rostfri, och den återerövrade togs upp i skogen, där den ommålades i Helmerssons färg, d.v.s. blått.

Så förflöt 14 dagar under stor spänning - men ingenting hände!

Brottsteorier och efterspaningar

Piteå Sportdykarklubb hade sitt årliga dykläger på Bjuröklubb i mitten av augusti. "Gubbarna" var redan på plats, d.v.s. Lundqvist och Lundmark.

Plåtschabrakets besättning, d.v.s. Helmersson & Co, skulle också ansluta och man hade därför förlängt sina spaningsuppdrag ned till Skellefteåbukten.

Lundmark och Lindqvist stod nere vid den gamla lotshamnen och spanade ut över bukten, där en grå prick sakta växte upp vid horisonten och närmade sig i sakta mak. Inte i den raska takt som brukade prägla flygmarinen.

Så småningom angjorde en något moloken styrka hamnen, varvid Helmersson snabbt uppmärksammade välkomstkommittén på kajen. Deprimerad över ett motorhaveri på Skellefteåbukten, styrktes hans kaptenssjäl av att finna objekt för att kanalisera sin inneboende kraft - två misstänkta dykkompisar på en gammal lotskaj på Bjuröklubb.

"Jasså" inledde han med bestämd officersstämma, "det är Ni två dj-ar, som hämtat bojen!" (Obs, detta var inte en fråga, utan ett påstående.)

Trots att "gubbarnas" inre var i starkt uppror, detta var nämligen en med stor glädje och förväntan emotsedd situation, avslöjade man inte med en min att man var överraskad eller att man visste vad saken handlade om. Detta var resultatet av timmar av träning och förberedelser inför den tänkta situationen.

Den oförståelse och förvåning Helmersson mötte, tog loven av kaptensens bestämda uppträdande, han vacklade i sin fasta tro, och efter en stund av frågor och urskuldande svar fick Helmersson ge en beskrivning över vad som hänt, nämligen att någon stulit "hans" boj och malskiva - allt var försvunnet - spårlöst.

På Lindqvists och Lundmarks teorier om att "bojen kanske lossnat och drivit iväg" gav Helmersson ett avvärande svar och beskrev den omfattande dykverksamhet som genomförts i området. "Bojen är stulen!" konstaterade Helmersson, dock inte uppgivet.

"Om tjuven tänker använda den till förankringsboj, så skall det inte bli länge, för jag har vidtalat kustbevakning, polisbåt, flygets helikopterstyrka och dom spanar tillsammans med oss efter bojen. Dessutom har jag anmält saken till mitt försäkringsbolag."

Lundmark och Lindqvist var vid det här laget tvungna att ursäkta sig för att springa in i busken och pissa, varvid man visserligen lättade på trycket, men det var på skrattmusklernas. Herrarna kände dock en viss oro över vilka krafter man nu släppt loss. Därför var det nu mer viktigt än tidigare att hålla tätt.

Väl återkomna till sällskapet drog Helmersson en annan teori, över vilken han kände större oro. "Det kan också vara så, att någon använder bojen för annat ändamål. Ni känner ju till formen på bojen. Jag ger mig f-n på att någon kanske håller på att bygga om den till hembränningsapparat - och då har jag sett den för sista gången!" Inför detta fruktansvärda perspektiv tystnade alla och herrar Lindqvists och Lundmarks situation var nu synnerligen svår.

"Vicke" tycktes dock tveksam. På något sätt verkade han ha räknat ut vad det hela handlade om, men i brist på bevis föredrog han att hålla tyst.

Källa A

Så förflöt ytterligare en tid och på återkommande frågor avrapporterade Helmersson hur långt spaningsverksamheten avancerat. "Någon" - här kallad "Källa A" hade uppmärksammat att en ny rostfri boj hade blivit utplacerad i Mosessundet, men vid kontroll befanns denna ha annan form än den efterspanade. Antal besök av polisbåt, kustbevakning och flygets patrullbåt i Mosesviken verkade misstänkbart stort och helikopterflygverksamheten började bli störande.

Så småningom avrapporterade Helmersson att spaningarna nu nått fram till Degersten och man ansåg nog att "hembrännarteorin" var den mest troliga. Utom "Vicke" som illvilligt och i lönnedom hävdade teorin "Det är nog Lundmark som ligger bakom det här. Men det går inte att bevisa." Denna teori yppade han för Lindqvist, bojägaren som tydligen inte tillhörde de misstänkta krets. Lindqvist kommenterade "Tror du verkligen det? Jag tvivlar, för han hade ju ingen båt sjösatt vid den tidpunkten, han sjösatte ju inte DOGGEN förrän den 14:e augusti!"

Misstänkte Lundmark försökte å sin sida att sprida dimma i frågan genom att hos "Vicke" så teorin "Det skulle inte förvåna mig om det var Lindqvist, för han vill ju ha tillbaks sin boj. Men vad skulle han ha för glädje av den utan att bli avslöjad?"

BOJ-BOJ

Frågan hade nu kommit i ett dödläge. Lundmark hade visserligen sin rostfria malskiva, som sakta men säkert tog allt mer betäckning i Mosessundets gyttja och Lindqvist hade sin boj, som han dock inte kunde nyttja. Helmersson kom t.o.m. på besök till Moses med sin "NIRVANA" och angjorde sin akterförtöjning i den nya bojen med den förankring han efterspanade. Han tittade över relingen och muttrade någonting, som inte gick att uppfatta. Av minspelet att döma kunde man dra slutsatsen att han misstänkte, men i brist på bevis var det bäst att hålla tyst.

Av "artighetsskäl" utbyttes varje gång några ord kring bojmysteriet och ett nytt hälsningsord hade insmugit sig i umgänget "BOJ-BOJ" - vilket väckte en diskret munterhet, åtminstone hos Lindqvist och Lundmark.

I höstnattens mörker

Lindqvist och Lundmark hade under hösten börjat planera för en avgörande insats för att legalisera bojägandet. Detta skulle man göra genom att i hemlighet återlämna bojen till Helmersson, vilken i sin tur skulle tvingas att återlämna den till Lindqvist. Men tänk om Helmersson skulle behålla bojen. Man tog visserligen risken, men den var inte så stor, eftersom ju Helmersson vid det här laget fått en ny boj av fixaren Stursson.

En mörk novembernatt körde Lindqvist och Lundmark vid 24-tiden till Rosvik med den blåmålade bojen i bagaget. Man smög fram till Rosviks bakkvarter och spanade in "Vickes" adress. Att lämna bojen till Helmersson skulle ha varit alltför uppenbart och riskfyllt.

Diskret lämnade man bojen vid porten och lika diskret smög man sig därifrån. Någon kraftig omedelbar reaktion blev det inte och Lundmark och Lindqvist befärade att det hela skulle gå i stöpet, d.v.s. att bojen skulle glida in i tystnaden och kanske gå ett grymt öde tillmötes, d.v.s. att bli omkonstruerad för annat ändamål.

Men efter ett par veckor kröp det fram. En lördagsmorgon i Öjeby Simhall avslöjades att någon hade återlämnat bojen. "Han vågade nog inte ha den kvar" konstaterade Lindqvist och Lundmark samstämmigt "efter all omfattande spaningsverksamhet". Helmersson och Co sade ingenting.

"Ja, nu när den kommit tillrätta" krävde Lindqvist "vill jag naturligtvis ha tillbaks min boj!" vilket ingen ville bestrida.

EPILOG

Epilogen på denna sedelärande historia blev, att Helmersson personligen fick transportera ned bojen och återlämna den till Lindqvist, som därvid på nytt kunde ta sin boj i besittning och nu på ett legalt sätt. Helmersson fick en ny bojskiva av Lindqvist, som samlar även på sådana och dessutom hade ju Helmersson fått också en ny boj av fixaren Stursson.

Så skipas rättvisa bojfolk emellan!

BUDORD: DU SKALL ICKE HAVA BEGÄRELSE TILL DIN NÄSTAS BOJ, EJ HELLER TILL HANS ROSTFRIA MALSKIVA ELLER BOJKÄTTING!

VAD ÄR DET?

TY BOJÄGAREN SKALL ICKE LÅTA DEN BLIVA OSTRAFFAD, SOM UTFÖR SÅDAN GÄRNING OCH ÄVEN TILLSE ATT HAN ICKE SJÄLV BLIVER BOJLÖS!

Boj! Boj!

BL

BL är författaren, inte en F 21:are men väl Piteåbo!

Inlämnad av Krister Öhman som var med några gånger.